

شاه لیر

ویلیام شکسپیر

ابوالحسن تھامی

www.ketab.ir

موسسه انتشارات نگاه
تأسیس: ۱۳۵۲

www.ketab.ir

سرشناسه	: شکسپیر، ویلیام، ۱۵۶۴ - ۱۶۱۶ م. Shakespeare, William
عنوان و نام پدیدآور	: شاه لیر / ویلیام شکسپیر؛ [ترجمه] ابوالحسن تهامی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات نگاه، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۳۱۲ ص.؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س. م.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۷-۰۷۸-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
عنوان اصلی	: King Lear, 2007
موضوع	: نمایشنامه انگلیسی -- قرن ۱۶ م.
شناسه افزوده	: تهامی، ابوالحسن، ۱۳۱۷ -، مترجم
رده بندی کنگره	: PR
رده بندی دیویی	: ۸۲۲/۳۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۳۲۱۳۲۴

شاه‌لیر

ویلیام شکسپیر

ابوالحسن تهامی

چاپ اول: تیرماه ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

میتوگرافی: اطلس چاپ - چاپ: پارمیدا

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۷-۰۷۸-۸

www.ketab.ir

مؤسسه انتشارات نگاه

حق چاپ محفوظ است.

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری

بین خیابان فخر رازی و خیابان دانشگاه، پلاک ۶۳، طبقه ۵

تلفن: ۱۲-۶۶۹۷۵۷۱۱، تلفکس: ۶۶۹۷۵۷۰۷

فروشگاه: خیابان کریمخان، بین ایرانشهر و ماهشهر، پلاک ۱۴۰

تماس: ۸۸۴۹۰۱۳۸-۸۸۴۹۰۱۹۵

negahpub1@gmail.com

www.negahpub.com negahpub newsnegahpub

فهرست مطالب

۱۱	سخن مترجم
۲۳	در شناخت شکسپر
۳۵	فهرست آثار شکسپیر به ترتیب تاریخ نگارش
۳۹	دوران الیزابت و تماشاخانه
۴۳	درآمد
۴۴	فشرده‌ی داستان
۴۸	ساختار بازی
۴۸	پرده‌ی یکم،
۴۹	پرده‌ی دوم،
۴۹	پرده‌ی سوم،
۴۹	پرده‌ی چهارم،
۵۰	پرده‌ی پنجم،
۵۱	کسان بازی

- ۵۳..... پردهی یکم
- ۵۵..... پردهی یکم، صحنه‌ی یکم
- ۷۱..... پردهی یکم، صحنه‌ی دوم
- ۸۱..... پردهی یکم، صحنه‌ی سوم
- ۸۵..... پردهی یکم، صحنه‌ی چهارم
- ۱۰۳..... پردهی یکم، صحنه‌ی پنجم
-
- ۱۰۷..... پردهی دوم
- ۱۰۹..... پردهی دوم، صحنه‌ی یکم
- ۱۱۷..... پردهی دوم، صحنه‌ی دوم
- ۱۲۷..... پردهی دوم، صحنه‌ی سوم
- ۱۲۹..... پردهی دوم، صحنه‌ی چهارم
-
- ۱۴۵..... پردهی سوم
- ۱۴۷..... پردهی سوم، صحنه‌ی یکم
- ۱۵۳..... پردهی سوم، صحنه‌ی دوم
- ۱۵۹..... پردهی سوم، صحنه‌ی سوم
- ۱۶۳..... پردهی سوم، صحنه‌ی چهارم
- ۱۷۵..... پردهی سوم، صحنه‌ی پنجم
- ۱۷۹..... پردهی سوم، صحنه‌ی ششم
- ۱۸۷..... پردهی سوم، صحنه‌ی هفتم
-
- ۱۹۵..... پردهی چهارم
- ۱۹۷..... پردهی چهارم، صحنه‌ی یکم

۲۰۳ پرده‌ی چهارم، صحنه‌ی دوم
۲۱۱ پرده‌ی چهارم، صحنه‌ی سوم
۲۱۵ پرده‌ی چهارم، صحنه‌ی چهارم
۲۱۹ پرده‌ی چهارم، صحنه‌ی پنجم
۲۲۳ پرده‌ی چهارم، صحنه‌ی ششم
۲۳۹ پرده‌ی چهارم، صحنه‌ی هفتم
۲۴۵ پرده‌ی پنجم
۲۴۷ پرده‌ی پنجم، صحنه‌ی یکم
۲۵۳ پرده‌ی پنجم، صحنه‌ی دوم
۲۵۵ پرده‌ی پنجم، صحنه‌ی سوم
۲۷۵ سرچشمه‌های این بازی
۲۸۱ اجرای شاه لیر در تماشاخانه‌ها
۲۹۳ شاه لیر بر پرده
۳۰۵ فیلم‌نگاری شاه لیر

سخن مترجم

شکسپیر در پنجاه و دو سال زندگی پرثمرش (۱۵۶۴ تا ۱۶۱۶) نزدیک به پنجاه اثر از خود به یادگار گذاشته است^۱ که شاه لیر تاج درخشان همه‌ی آنهاست. شاه لیر از طولانی‌ترین بازی‌های اوست، دارای دو خط داستانی ست، کسان این بازی از هزاره‌های پیش با جادوی شعرونثرو قدرت هنری او احضار شده‌اند و در لایه‌های حروف اثرش زنده و حاضر می‌نمایند.

شاه لیر و سرگذشت‌اش به مردم باستانی کلت^۲ و به افسانه‌های غبارگرفته و رازآلودشان تعلق دارد، به مردمی که به روزگاران پیش از قدرت گرفتن رومیان در سرزمین‌های اروپای میانه و غربی مانند گل و اسپانیا و بریتانیا می‌زیستند و قوم غالب بودند. شاید آرزوهای آن مردم چنین داستانی را شکل داده باشد تا ستمگران و دسیسه‌پردازان را در خواب و خیال خود به مجازات برسانند.

در این افسانه، از رهگذر هنر شکسپیر، با چندی از خرافه‌ها و باورهای مردمی از اعصار عتیق نیز آشنا می‌شویم؛ درمی‌یابیم که آن مردم جهان را

۱. فهرست آثار او را در بخش شناخت شکسپیر ببینید.

2. Celt.

چه گونه می شناختند، باورشان به سرنوشت و تأثیر کواکب در زندگی روزانه چه گونه بود، دآوری و کیفردادن ایزدان آسمان به گناهکاران را چه گونه می پنداشتند، چه مفهومی از بهشت و دوزخ و پایان جهان داشتند.

شکسپیر این داستان را در پنج پرده ی طولانی نوشته است. زمان داستان را یکسره به دوران بت پرستی بریتانیا نبرده، فضا رنگ و بوی مسیحی دارد، در آن از آب مقدس و حضرت مریم و آموزه های عیسا و نخوردن ماهی در روزهای جمعه، و تفنگ و عینک نام برده می شود که همه به دوران مسیحیت تعلق دارد، اما اشخاص داستان از خدایان هنگام بت پرستی نام می برند و به آنها قسم می خورند و پیمان می بندند و نیک بختی ها و درماندگی هایشان را به خواست و تصمیم آنها نسبت می دهند.

پرده ی یکم، که آغاز ماجراست، به پایان داستانی پرغوغا می ماند. شاه به محض ورود به بارگاه می غرزد و می خروشد، نفرین می کند، به تبعید می فرستد؛ و در همین خروش و خشم است که کسان بازی معرفی می شوند. خط داستانی دوم در خانه ی گلاستر کشیده می شود. گلاستر از سوی شاه بر گوشه یی از کشور- گلاسترشایر- فرمان می راند و برای خود شاهی کوچک است. او و دو پسرش، ادگار و ادموند، نیز در همین پرده ی نخست شناسانده می شوند و از آن پس داستان در دو خط سیر موازی با تحرک و نواختی سریع به سوی تراژدی و فاجعه به پیش می رود. شاه از اورنگ اقتدارش فرو می افتد، زیون و خوار می شود و در توفانی سهمگین که در پیرامون و درون او می خروشد مشاعرش را از دست می دهد.

شکسپیر در این بازی دنیایی را نقاشی می کند که ترجم در آن واژه یی بی معناست. آدمیان در این دنیا بازیچه های سرنوشت اند و در برابر قدرت های عظیم طبیعت همچون مگسان اند در دست کودکان و با همه قدرت و شکوهی که برای خود تصور می کنند، جز اسیران و بازیچه های تقدیر نیستند.